

СВОБОДА СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗІВ В З'ЮНЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИМИ РІК XXXX Число 115. Джерси Сіті, Н. Дж., П'ятниця, 19. мая, 1922. VOL. XXX. No. 115. Jersey City, N. J., Friday, May 19, 1922. THREE CENTS

ПОЗИЧНА НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ВЖЕ КІНЧИТЬСЯ! УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ І ГРОМАДЯНИ, ПОДБАЙТЕ В СІЙ ОСТАННІЙ ХВИЛІ, ЩОБИ ПОЗИЧКА УВІНЧАЛАСЬ ПОВНИМ УСПІХОМ!

ДАЛЬША НАГІНКА ШКАГОВСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ

ШКАГО, 17. мая. — Шкагівська поліція, котра кілька днів тому назад виступила зі сенсационними об'явленнями проти будівельних юніїв та їх провідників, обвинуючи їх за злочинний терор, в своїх нових публічних заявах старється повязати ці юнії з новими злочинами, повненими в місті.

Головним злочинном, який поліція хоче зложити на плечі будівельної юнії, є спалення великого, 72 мешканця маючого будинку, що погорів вчора. В зв'язі зі сьм пожежаром поліція знов арештувала кількоро людей, посередю зв'язаних з будівельними юніями, і хоче поставити їх перед суд, як об'яжованих за кримінальну терористичну змову.

Рішучою поліційній власті обставили ряд домів поліційною сторожею, немовби їм грозна подібна небезпека від підпау, і приказали стріляти без розбору до кожного, що зближиться до дому і не стане на приказ поліційного сторожа. Довкола язвизни, в котрій сидять юнійні провідники, теж усталено кордон поліції.

АРЕШТУЮТЬ У ВІЛКЕС-БАРЕ

ВІЛКЕС-БАРЕ, ПА., 17. мая. — Е. Р. Мартін, сержант шкагівської поліції, арештував нині одного делегата на конвенції Українського Робітничого Союзу за зв'язь з підкладанням бомб в Шкаго.

Мартін не хотів подати імені свого зв'язи, заявляючи, що викриття його моглоб пошкодити поліційним плянам щодо арештування других підозрюваних людей. Він лише сказав, що язвизка обвинувить, що він є одним зі справжніх злочинців в Шкаго та стоїть в безпосередній зв'язі з підкладанням бомб.

З РОСПРАВИ ПРОТИ МАЙНЕРСЬКИХ ДЕМОНСТРАНТІВ

ЧАРЛІСТАВ, Вест Верджинія, 17. мая. — Державний прокурор уже скінчив пошукування доволених свідків, що мали доказати першому об'яжованому Віллемові Біззардові державу зраду.

Зараз потім адвокат оборони виступив з довгою промовою до суду і лави присяжних суддів, в котрій він хотів доказати, що сусе пошвинен був пересуджувати явдовених свідків явизати уявляючий присуду про Віллена Біззарда. Адвокат явизував, що стоїть не в державою в повнім значенні того слова і тому згадав державна супроти стейту має лише дуже обмежене значення, що збірається, маневрувати та битися з противниками, що не має в собі признак державної зради; що навіть виступлене проти прокламій губернатора про вітмовий стан ще не становить державної зради; та що зловик гранічнюю Логен, на котрій прийшло до битви з майнерами, не було державних військ, а лише приватні люди.

Після сї промови оборони суд зарядив перерву для розважання закладів адвоката. Від рішення, яке явизать суд, буде залежати дальший перебіг розправи.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЗЕЛІЗНИЧНИХ РОБІТНИКІВ

ГАВСТОН, Тексас, 17. мая. — На конвенції зелізничних пічкурів та машиністів, що почалась тут вчора, поставлено було явизення, щоби юнія язвизачила суму 5 мільонів доларів на явизання по всіх З'юнчених Державках кількох щоденних газет, що заступали робітничі справи. Конвенція язвизалась проти такої пропозиції, але рішучою об'яждою похитати прихильні робітничан газети.

Друге явизення дає приказ і право дирекції юнії заставляти нас заложеним фабрикам паперу, якої вироб явизати для робітничих юнійних газет, уявляючий їм в той спосіб від тяжких замств великих паперових підприємств.

ЦЕГОДНІЙ СТРАЙК РОЗВИВАЄТЬСЯ

ГЕВЕРСТВО, Нью Йорк, 17. мая. — Відбувшись вчора конференція представників страйкуючих робітничих цегельняч та властителей цегельняч не відібрала спільного усяу. Поклазалося се нині, коли мимго згод, підписаною на конференції, до роботи не прийшли всі страйкери, а лише коло 400, тобто одна третина страйкуючих робітників. Вел повернувшись до роботи робітники се Муррін. НН одим білим робітником не верну до праці, а кромі сього велике число Муррін теж здержувалося від роботи. Цегоднішній підприємства думають тепер лопити страйк, сараважувачи чорних робітників з великих міст, як Нью Йорку Філадельфії і др.

СЕНАТОРИ ЗА ВЕЛИКОЮ АРМІЮ

ВАШІНГТОН, 16. мая. — Сенатори субмітали для явизання згоди нині предлажати конгрессови явизення, щоби американська армія мала в будучий році 140,000 юнійних та 12,530 офіцарів. Сїм 4,000,000 юнійних та коло п'ятю тисяч офіцарів 61,000, як цепоплатна плата за сїм. Комітет же не об'яжовав язвизати на сїм армію.

ГОДЯТЬСЯ ПОКИНУТИ СТРАЙК ЦЕГЛЯНИХ РОБІТНИКІВ.

ГЕВЕРСТВО, Нью Йорк, 16. мая. — Тут відбулась нині конференція представників страйкуючих цегляних робітників та властителей цегельняч. В конференції явизало участь сім Муррін та чотирох білих робітників, які представили 1200 чорних та 600 білих робітників, а кромі них 4 представників властителей.

До конференції довели язвизані з департаменту праці в Вашингтоні посередники. Робітники представили своє домагаєння підписати заплату од одного долара на день та додання по одному робітникові до кожної шифти. Підприємці з початку не хотіли пристати на ніякі уступки, але потім згодились підписати заплату о 50 центів, так що на будуче пересїм заплату робітника в цегельню буде явизати 4 долари 10 центів. Робітники вступили описи від сього домагаєння додати ще одного долара до кожної групи робітників. При кізці, однак, конференції показалося, що білі представники не можуть ринити за поворот до праці білих робітників на таких умовах, що після вської правдоподібності до праці вернуть лише Муррін.

ЗА ПРИЗНАННЯМ

МОСКОВСЬКОГО УРАДУ

АВСТОН, ТЕККАС, 16. мая. — Конвенція юнії зелізничних пічкурів та машиністів, що почалась нині в сьому місті, вислала до президента Гарнінга телеграму, в котрій домагається признами більшовицького уряду в Москві. Пишеться в телеграмі, що не помоголи безробіттю в Америці та об'яжовали недовольство серед американських робітників.

ПРОБНА ІЗДА НАЙБІЛЬШОГО КОРАБЛЯ.

До ньюйорського порту заїхав з вісторком корабель „Меджестик“, котрий належить до „Гавлі Стар Лайн“, а котрий є найбільшим кораблем в світі. Се була його пробна подорож межі англійським портом Сантамонією та Нью Йорком, котру він відбув за 5 днів, 14 годинах та 45 минут. Корабель має 956 стіп довжини та 102 стопи висоти. Він має приписано до 4,100 пасажирів та 1,000 людей залогів.

З МОРАЛЬНОГО РОЗКЛАДУ.

„Дзенік“ доносить, що в Варшаві арештовано польсько-поропучника Анкертшайна, який, будучи касовим офіцером, здержував 20 мільйонів марок. — Вислано гончі листи за д-ром Смульским з Порожня, який підмав з закопаченого банку на сфарьжовані вської під мільона і вітк з кошельком „Брандент“ епершу до Львова, а потім за границю.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОСИТЬ СТАЛЕВІХ ПІДПИСИВЦІВ НА ОБІД.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Президент Гардінг явизає на завтра обід для сталевих підприємців, котрим мають повороту про зменшення робітничих в сталежні промисли. На обід запрошено коло 40 представників найбільших американських сталежних підприємств.

ПІМАЛИ КОРАБЕЛЬ, ЩО ПАЧУВАВ ГОРІВКУ.

До ньюйорського порту приїхав з вісторком від ранком федеральний корабель „Ган“, що належить до флоту, язвизачено до явизати прогібнийного уряду. Корабель привіз зі собою до порту пійманий на повнім океані корабель „Грейс“, повний наваленоїм шкотловим горішком. Корабель сечинеш о сьому до розділється арештовано яких 5 миль від міста Монмат, Нью Джерсі. На ньому арештовано тек шестеро моряків. Семому моряковим явизалося втекти на поспішній моторній лодії, коли федеральний корабель пувств на дачарську лодку сильний сніп світла і почав зближати до нього. З зізнань арештованої залогі федеральні урядники здогаються довідатися про спосіб наповнення напівків зі середноамериканських остроів до З'юнчених Держав.

КЛОПІТ З ЛАСТИВКАМИ.

Один богатий будівничий кораблі з Кінгстон, Нью Йорк, Френк Райс на ім'я, вернувшись з родиною домім з театру, почув зараз по отворенню дверей підозрілий гомоласний шум. Ледави зробив кілька кроків, коли на нього звалилась правдива хмара малих предметів, з такою силою, що мало його не звалила з ніг. Чим скорше підібів він до електричного гужика, і потиснув. Його очам відкривався небувалий вид. В кімнатах було може кілька тисяч коминових ластівок, що залетіли до його хати через комин на м'яч в час його неприсутності. Властители дома пірвало зда бівновата лютю, що він скоро схопив якийсь старий черевик, що понав йому від руки, і став ним бити кукиш до ластівок, рахуючи при тім кожну ластівку ластівку. Допер як він почистив їх кілька сот і як групи потім акрилі цілу до ластівку його дому, аж той він опам'ятався зі сього пересердя і став з родиною спокійно, але вже вигнати ластівки через вікна, двері й комин. Сусіди, що бачили, як ластівки влітали, кажуть, що се явизалося як величезна хмара диму.

ЗАВАЛИВСЯ МІСТ.

На ріці Брасос пів миль від міста Мартін, Тексас, завалився великий міст, підмийний збіряними філіями ріки. На кожному в ту хвилину збіралось багато людей, щоби приглядатися повені. В той мент захід на частину моста відвалилась, зсидувалась з гуркотом в жовті воді ріки. З ним повалились в воду коло 30 осіб, що стояли на тім часті моста. Декотрих з них добули ладсько повняне в вичерпаній стані, а декотрих погинули на середній ріки на 6-мах сточних на березі глядачів.

НАЙПІШІ ШХІМІСТИ.

Найпішій шхімист, як показалося на недавнім міжнародній конвенції в Росії Богданов і Алексі.

ПРОТИ-РАДИКАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ МОРЯКІВ

НЬО ЙОРК, 17. мая. — Представники цілого ряду морських юніїв, на своїх спеціальних нарадах постановили оснувати нову робітничу організацію, котра мала собі за спеціальну ціль поборювати радикалізм серед портових робітників. Як виходить зі заяв оснувателів, вони мають на думці ріжні комуністичні організації та Промислових Робітників Світа.

ЗЛИВА ПОГАСИЛА ПОЖАР ЛІСА.

Пожар сісів коло міста Кейп Бейн, Нью Джерсі, що горів вже від вісьмох днів, на котрогю погашення уряд стратив дало черг страйк робітників, погас у вісторк від нагної дощової зливи. В сей спосіб погасилися клопоти федеральних урядників до гашення пожежарів лїсів, а пошканик до таскош горішкого. Корабель сечинеш о сьому до розділється спокійно домім.

Все такі клопоти з огнем ще не покинулися, бо загрозила пожежаром фармери та властители літних домів язвизать від уряду прослідження причин великих лісових пожежарів. Шкоди від сього пожежу об'яжовують на два мільйони доларів.

МАТИ ПОБИЛА УЧИТЕЛЯ.

Пані К. Литреа, вдова з вісторком до місцевой школи, язвизаючи зі собою сильний батіг, і там сїм батогом явизала на чалачника школи Томсона за те, що він має побити її хлопчиню так сильно по долоні, що вона аж лікарі мусіла кликати. Один ученик явизав розлючений матер батіг з рук, але не скорше, як вона дала директору кілька добрих ударів.

Шкільні власті зараз розвели саудство в сїй справі, але не пересуджували обі сторони, язвизаючи, що тим справа закінчиться. Підчас саудства директор язвизав, що від малому Литреа кілька пац дозано, але не таких, щоби від сього його аж до лікарів треба було брати. Він побив хлопця за те, що він не сдужав професора перед другими учениками.

ЗАВАЛИВСЯ МІСТ.

На ріці Брасос пів миль від міста Мартін, Тексас, завалився великий міст, підмийний збіряними філіями ріки. На кожному в ту хвилину збіралось багато людей, щоби приглядатися повені. В той мент захід на частину моста відвалилась, зсидувалась з гуркотом в жовті воді ріки. З ним повалились в воду коло 30 осіб, що стояли на тім часті моста. Декотрих з них добули ладсько повняне в вичерпаній стані, а декотрих погинули на середній ріки на 6-мах сточних на березі глядачів.

НАЙПІШІ ШХІМІСТИ.

Найпішій шхімист, як показалося на недавнім міжнародній конвенції в Росії Богданов і Алексі.

НА ГЕНУЕНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ НАСПІЛИ СОТКИ УКРАЇНСЬКИХ ПРОТЕСТІВ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ

ГЕНУЯ, Італія, 22. чвітня. — Вчора рано прибув сюди президент Галицької Республіки др. Еген Петрушенч в товаристві після миста „Львова-дра Ернеста Т. Брайтера.

Від кількох днів пробуває тут відомий український журналіст Володимир Степанівський з Лозани, у Швайцарії, котрий успішно помагає галицькій делегації в журналістичній праці.

На руки президії економічної конференції наспили сотки телеграм з усіх сторін світа від українців з протестами проти польської військової обсади Східної Галичини.

ГЕНУЕНСЬКА ЕКОНОМІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ СКІНЧИТЬСЯ В СІО П'ЯТНИЦЮ, 19. С. М.

ГЕНУЯ, Італія, 17. мая. — Сьогодні оголошено, що генуенська конференція скінчиться на пошій сесії в сїю п'ятницю, 19. с. м.

Проект конференції в Газі, столиці Голандії, змінено трохи. Дату конференції назначено на 15. червня с. р. РОЗЕМ (завіщення оруж) В СХІДНІЙ ЕВРОПІ ПРИНЯТО НА 8 МІСЯЦІВ.

КАЖУТЬ, ЩО ЛОД ДЖОРДЖ ВИСЛАВ ДРУГУ НОТУ ДО ВАШІНГТОНУ

ПАРИЖ, 17. мая. — Французська телеграфічна агенція Агас одержала вістку з Генуї, що прем'єр Лорд Джордж вислав другу ноту до американського правительства у Вашингтоні у справі неадапції конференції в Газі. В сїй ноті має британський прем'єр явизати докладніше плани наради комісії експертів (язвизати) у Газі.

ЛОД ДЖОРДЖ ПРО МОСКОВСЬКИХ „КОМУНІЗМ“

ГЕНУЯ, Італія, 17. мая. — В поліційній підкомісії економічної конференції відіплатили нині британський прем'єр Лорд Джордж московському більшовицькому делегатови Черічови на його заміти з приводо альянтських умов для більшовицьки.

Лорд Джордж м. і. т. так говорив: „У вському разі в Росії є величезна скількість приватної власності. Говориться, що земля в Росії явизалізована (перевяно на державу), але на ділі се є СЕЛЯНСЬКА власність. Нема сьом закрити сїй факт. НІХТО НЕ МОЖЕ ВИКИНУТИ СЕЛЯН З ІХ ЗЕМЛІ, але огляда на те, які би декрети не явизано в Москві. Сїм стан явизі: останеться такий як у Франції по революції, то значить, останеться селянська власність“.

НІМЕЧЧИНА ВИПЛАТИЛА БЕЛЬГІ РЕШТУ ВОЄННОГО ВІДШКОДОВАННЯ

БРУКСЕЛЯ, столиця Бельгії, 16. мая. — Німецьке правительство вчора заложило в бельгійському скарбі 50 мільонів золотих марок воєнного відшкодовання для Бельгії. Се є остання рата, яку назначила Бельгії альянтська комісія воєнного відшкодовання.

ЖЕНЕВА ВІДІПЛАТИЛА РОБНО ДО ГЕНУЇ

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 16. мая. — Рада Ліг Народів явизала нині прошене норвеського правительства, щоби Ліга заборядила дослди над відносинами в Росії і над потребою матеріальної помічі для голодуючих областей Росії.

Рада Ліг язвизала, що сїя справа належить до конференції в Генуї. Др. Філдгоф Норвеже, голова комісії Ліг для помічі голодуючим в Росії виступав проти сього рішення, кажучи, що генуенська конференція розбилась, але його аргументи нічого не помогли.

НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ДОГОВІР У СПРАВІ ГОРІШНОГО ШЛЕСКА

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 14. мая. — В офісі Ліг Народів підписали німецькі і польські представники договір у справі розладу Горішного Шлеска на 15 літ. Договір офіційно явизано вступів, в яких обі сторони умовилися про всім необхідні справи на Горішному Шлеску, які об'яжоват обі сторони.

ЩАДІТЬ ПРЕМІЙОВІ КАРТКИ НА ЦІННІ ПРЕМП.

ЗАЧНІТЬ КУПУВАТИ ТЕПЕР
MAGNOLIA

STAR MILK

СТАВ МІК
Пішаль на котру небудь адресу на протиліжній стороні премійові карти по ґлюстровану премійову лісту.
„Виплатитись шадити премійові карти“

ДО ТИХ, ЩО ВЕРТАЮТЬ ДО КРАЮ.

Кожного тижня висилаємо наших людей до краю гуртками. В кожному гуртку ідуть Ваші країни з Вашого повіту. Як хочете щоб і Ви разом з ними їхали, то подайте нам Ваше ім'я, адресу, і кожного повіту за сего з ми, задоволюємо Ваші бажання.

ВИРОБИМО ВАМ ДОКУМЕНТ з котрим вільно Вам буде
вернути до Америки без перешкод до шести місяців.
Пишіть по пояснення на адресу:

KASSIAN BAHREY

РАЙСЬКА ФАБРИКА СЕРИПОК.
ВИБРОЛЯЄ НАЙЛІПШІ СЕРИПКИ З НАЙЛІПШОГО
ІМПОРТОВАНОГО ДЕРЕВА.

ВИХ — НІМЕЦЬКИХ І ЧЕСЬКИХ. — Продаємо по цінах подрібних гуртових. — Приймаємо в напірну всякі ушкоджені сиринки, поправляємо сталі вали і лопаті інструментів. — Продаємо зерно на сиринках.

Гроші належить висилати на поштовий моні-ордер, експресовою перенад або готівкою в редікстрованій листі. — На жаданіє висла-

Порукаючи яскавим зглядом української публіки оставмосі з поважаннем
Павло і Іван Гуменюк.

У всіх цих справах належить відносити ся до:
NICK BROS., Violin Shop, 166 E. 2nd St., NEW YORK, N. Y.
РАЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ
9 Broadway, New York City

ГАНБУРГ ДАНЦІГ ЛІБАВІ

3 2, 4, 6 і 8 ЛІЖКАМИ.
Третою Клясою впрост до Гамбур-

га \$103.50; до Данієлгу \$106.50; до
Лібауи \$107.00; і \$5.00 поголовне.
S. S. ESTONIA MAY 31
S.S. LITUANIA JUNE 14

Голосіться до місцевих Агентів

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ
ВІННЕ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.
ВІЙШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

йти за нього, не ждуть мішок наповнити зовнішнім світом! Нині кождий знає, що

не дасть доньки за біда-
ждучи, аж мішок бідака
ніється золотом, можна
датися. Не всі мусять у

— Як так? Не встигаєш у
ти так швидко, як в ма-
мерез вас і моя мати. Мо-
богачів тут під рукою

(Дальше буде).

WOONSOCKET, R. I. Комітет збирання Бондів повідомляє всіх тих, що ще не купили Бондів Свободи, що урядові цитатні Про-

Там справді буде жениг-тато. Обсядуть нас, як в тіт вовки конину, або й

у. Але, які будуть ті же-
Між ними буде найбіль-
осковських голодників-
мості, навіть, що в

...ні, котрі гадають, що в кожного хахла і кожної ки царський слуга має вартість, ніж всі скарби

З наших хіба багач ва- не всілі купити бонда за більшу суму
ля післати до нас сватів, нехай купить його за меншу, але не
їй буде нас оминати. В хай купити. Нехай не буде між нами
людині Кіній буде такою ренегатів, а хто ним станесь, нехай

людям київ'єде така-
в безлюднім степу.

БРОКЛІН, N. Y.

...чи ти така скрита і хи-
жн в Нью Йорку, відіграє Гурток укра-
їнських артистів під проводом Ев. Жу-
ковського **„НАТАЛКА ПОЛТАВКА“**
комедію оперетку в 5-ох діях Ів. Ко-
заченського, в неділю, дня 21. мая с.

не розумієш?... Але я тебе розумію. Лише чудуюся, як довго нічого не зміркуєш, поки не зрозумієш мені, що ти

...те вітрила перешкоду і не
...ася мені, не спитала, чи я
...ся на таке. Тиж знаєш, що

Що ви могли зміркувати і
я мала вам звіритися? Чи
думкою, що біда не ві-

NEW YORK, N. Y.
Заходом Укр. Тов. „Теребовельськ
Поміч” в Нью Йорку, N. Y., відогр
ється „ПАН ПИСАР”, чудовушту

ти мені не сказала, що в серці вже хтось загніз-... і то бідак?!

Чому не сказав?... Чому заздала!... ха, ха, ха! Не ска-
бо ще не загніздився. Ні-
маю. Ще я про нікого

Не крути! Коли ти на мою ку, що тобі вже пора від-

шли до него, правда, з порубаною і подіравленою шкірою, але також з мішком золота? Дав доньку за сей міх, не за вас. А як би були маму всилу-

ку, що тобі вже пора від- громадн. — КОМІТЕТ. ^{П'ять} 134

